

Covid-19 Slovenija: Zavarujte svoje terjatve v času, ko je izvršba ustavljena

Ustavitev izvršilnih postopkov	<p>Eden od ukrepov, sprejetih v luči epidemije Covid-19 v Sloveniji, je tudi ustavitev vseh sodnih postopkov, ki niso nujni, vključno z izvršilnimi postopki, do preklica.</p> <p>To pomeni, da trenutno upniki, ki razpolagajo z izvršilnim naslovom, ne morejo učinkovito začeti izvršilnih postopkov proti slovenskim dolžnikom oz. premoženju v Sloveniji.</p>
Nujne zadeve, vključno s postopki zavarovanja, se nadaljujejo	<p>Ustavitev sodnih postopkov pa ne velja za nujne zadeve, med drugim za vse postopke zavarovanja po Zakonu o izvršbi in zavarovanju, ki ne zahtevajo fizičnega stika med udeleženci.</p> <p>Pridobitev takšnega zavarovanja lahko zavaruje upnikovo terjatev, da bo izvršena in izterjana, ko se sodišča vrnejo v normalno delovanje.</p>
Sredstva zavarovanja	<p>Upnik, ki razpolaga z izvršljivim izvršilnim naslovom, ki se glasi na denarno terjatev (npr. izvršljivo sodbo ali sodno poravnavo, ki nalaga obveznost plačila, ki je zapadla), lahko sproži postopke zavarovanja, s katerimi lahko, s posredovanjem sodišča (tj. proti volji dolžnika), pridobi zavarovanje za svoje izvršljive terjatve (tj. zastavno pravico na dolžnikovem premoženju).</p> <p>Možna sredstva zavarovanja oz. premoženje, na katerem se lahko pridobi zastavno pravico (na predlog predlagatelja) so:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hipoteka na dolžnikovem nepremičnem premoženju, 2. zastavna pravica na dolžnikovem premičnem premoženju, 3. zastavna pravica na dolžnikovem poslovnem deležu v slovenskem d.o.o., 4. čezmejna zamrznitev dolžnikovih finančnih sredstev na bančnih računih. <p>Določena sredstva zavarovanja bodočih terjatev (začasne oz. predhodne odredbe) prav tako ostajajo možna, in sicer za tožnike, ki še ne razpolagajo z izvršilnimi naslovi (npr. med tekočim pravljanjem) – za te veljajo posebni pogoji, ki pa jih tu ne obravnavamo.</p>
Hipoteka	<p>Kako pridobiti hipoteko na nepremičnini preko sodišča:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upnik vloži predlog za začetek postopka zavarovanja pred pristojnim sodiščem, • v predlogu mora navesti relevantne dolžnikove nepremičnine (odkrivanje dolžnikovega nepremičnega premoženja je mogoče vnaprej), • ko postane odločitev sodišča o zavarovanju pravnomočna (tj. po morebitnem postopku ugovora, če ga je dolžnik sprožil) bo hipoteka (in izvršljivost) vknjižena v zemljiški knjigi.
Zastavna pravica na premičninah	<p>Zastavna pravica na premičninah je praktično omejena na registrske premičnine (tj. vozila, opremo, zaloge, živali); zaseg ostalih premičnin ni mogoč, če vključuje fizične stike med osebami.</p> <p>Kako pridobiti zastavno pravico na premičnini preko sodišča:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upnik vloži predlog za začetek postopka zavarovanja pred pristojnim sodiščem, • v predlogu je priporočljivo navesti relevantne dolžnikove premičnine (omejeno odkrivanje premičnega premoženja je mogoče vnaprej), • ko postane odločitev sodišča o zavarovanju pravnomočna (tj. po morebitnem postopku ugovora, če ga je dolžnik sprožil) bo pri registrskih premičninah zastavna pravica vpisana v register neposestnih zastavnih pravic.
Zastavna pravica na poslovnem deležu	<p>Kako pridobiti zastavno pravico na poslovnem deležu v slovenskem d.o.o. preko sodišča:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upnik vloži predlog za začetek postopka zavarovanja pred pristojnim sodiščem, • relevantni dolžnikovi poslovni deleži morajo biti navedeni (odkrivanje premoženja, tj. imetništva poslovnih deležev, je mogoče vnaprej), • ko postane odločitev sodišča o zavarovanju pravnomočna (tj. po morebitnem postopku ugovora, če ga je dolžnik sprožil) bo zastavna pravica (in izvršljivost) vpisana v sodni register
Prednosti pridobljenega zavarovanja za bodočo izvršbo	<p>Pridobitev zavarovanja na dolžnikovem premoženju, v času, ko izvršilni postopki sicer ne tečejo, ima naslednje prednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bodoča izvršba (ko se bodo izvršilni postopki nadaljevali) bo praviloma enostavnejša in hitrejša, • če dolžnik razglasi stečaj, bo imel upnik ločitveno pravico na zavarovanem premoženju, • če dolžnik proda zavarovano premoženje, zavarovanje velja in bo izvršba mogoča tudi proti kupcu.

Čezmejna zamrznitev bančnih računov

Zakon o izvršbi in zavarovanju med postopki zavarovanja predvideva tudi čezmejno zamrznitev bančnih računov. Ta možnost bi lahko bila uporabna za upnike iz drugih držav EU proti slovenskim dolžnikom oz. premoženju.

Kako zamrzniti dolžnikove bančne račune preko sodišča:

- upnik pridobi evropski nalog za zamrznitev bančnih računov ("ENZBR") na podlagi Uredbe 655/2014/EU v lastni jurisdikciji (za države EU kjer Uredba velja),
- ENZBR se pridobi z vložitvijo standardnega obrazca, (običajno) pri sodišču, ki je izdalo izvršilni naslov (npr. sodbo, poravnavo), tj. zadevni EU državi izvora,
- upnik mora predložiti dokaze, da so ukrepi zavarovanja (iz ENZBR obrazca) nujni, ker obstaja tveganje dolžnikove neizpolnitve (nevarnost mora biti subjektivno vezana na dolžnika; objektivna negotovost, ki izhaja iz epidemije, verjetno ne bo zadostovala),
- priporočljivo je navesti relevantne dolžnikove bančne račune (odkrivanje računov je mogoče vnaprej).
- po pridobitvi je potrebno ENZBR vložiti pri pristojnem slovenskem sodišču

Prednosti čezmejne zamrznitve bančnih računov so naslednje:

- ENZBR bo priznan v Sloveniji brez nadaljnjih postopkov oz. bo izvršljiv brez potrdila o izvršljivosti,
- Učinek: zamrznitev računov ali rubež sredstev (sredstva so v bistvu "rezervirana"),
- bodoča izvršba (ko se bodo izvršilni postopki nadaljevali) bo enostavnejša in hitrejša.

Zgornji povzetek Odvetniške pisarne Schoenherr je zgolj informativne narave in ne predstavlja pravnega mnenja - vsak konkretni primer je treba preučiti posebej. V primeru vprašanj se lahko obrnete na: b.brezan@schoenherr.eu in j.primozic@schoenherr.eu.